

Norsk Gartnerforbund

J. H. T. som e-post 11/01-09

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 2008/1073--148	Doknr.: 148
Mottatt: 12 JAN 2009	
Saksbeh.: ASK/MA	Ark.: 410
Kopi:	Avskr.:

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Oslo, 10. januar 2010

Høring – forslag til vernehjemmel i jordloven

Det vises departementets høringsbrev av 11.09.09.

Vi er enige i at mye taler for at det bør innføres en egen hjemmel i jordloven ang varig vern av matjord.

Vi er imidlertid ikke enig i utformingen av ny §14 i jordloven ang dette.

I forslaget til ordlyd heter det i første ledd at i jordvernområde må .."dyrka jorda ikke brukast til anna føremål enn jordbruksproduksjon - og i annet ledd står det: "Forbode gjeld i alle tilfelle kor jorda ikkje vert nytta som vekstmedium for planteproduksjon eller hagebruk". Dette betyr at det i selve lovteksten legges inn en "definisjon" av jordbruksproduksjon som etter vårt syn er alt for snever og som ikke er i tråd med dagens alminnelige faglige og næringspolitiske forståelse av begrepet.

Lovteksten utelukker en rekke produksjoner som etter en vanlig oppfatning er omfattet av betegnelsen jordbruksproduksjon. Bl. a. ekskluderes all planteproduksjon i veksthus som foregår i potter/kar med jord/torv eller i inaktive dyrkingsmedia som steinull, perlite, mv. Planteskoleproduksjon i potter og kar på friland (karplantedyrking) utelukkes også.

Så å si all produksjon i oppvarmede veksthus foregår i dag i egne potter/kar eller dyrkingsmatter med spesielle vekstmedia. Produksjon av planteskolevekster på friland (grøntanleggsplanter, bærbusker og frukttrær) foregår også i utstrakt grad i potter og kar, dvs som karplanteproduksjon. Forslaget til § 14 i jordloven ekskluderer disse ganske betydelige sektorene i norsk jordbruk. Veksthusproduksjon pluss planteskole utgjør ca 8 % av den totale førstehåndsverdien i jordbruket. (Ekskl. direkte tilskudd).

En alminnelig forståelse av jordsbruksproduksjon er etter vår oppfatning at alle gartneri-/hagebruksproduksjoner, inklusiv all moderne veksthusproduksjon og planteskoleproduksjon, omfattes av begrepet. Således er alle gartneri-/hagebruksproduksjonene med i jordbruksavtalen, de er omfattet av importvernet for jordbruket (tollvernet) - og er som jordbruksnærings holdt utenfor EØS-avtalen. Det særlige inntektsfradraget ved skatteoppgjøret for jordbruksvirksomhet (jordbruksfradraget) gjelder også for all gartneri- og hagebruksproduksjon.

Vi mener at det i forhold til jordloven bør anvendes definisjoner etc, som er i samsvar med alminnelig faglig/næringspolitisk terminologi. Det er etter vårt syn uheldig at teksten i selve loven i praksis inneholder "definisjon" av jordbruksproduksjon, fordi dette bl.a. kan legge føringer for forståelsen av begrepet i andre sammenhenger, f eks i ulik landbrukspolitisk sammenheng.

NGF Servicekontor

Postadresse:
Schweigaardsgt. 34 F
0191 OSLO

Telefon:
23 15 93 50
Faks:
23 15 93 51

E-post:
ngf@gartnerforbundet.no
Internett:
www.gartnerforbundet.no

Organisasjonsnr.:
NO 970 168 508 MVA
Fokus Bank:
8101 06 01347

IBAN:
NO15 8101 0601 347
BIC/SWIFT:
DABANO22

Hva som forstås med betegnelsen bør etter vårt syn fastlegges i retningslinjer eller lignende til loven - bl.a. fordi det kan være hensiktsmessig at et begrep som "jordbruksproduksjon" kan være dynamisk og kunne fange opp teknologisk utvikling/samfunnsutvikling.

Vi vil således nevne at i Forskrift for produksjonstillegg i jordbruket er det brukt betegnelsen "vanlig jordbruksproduksjon" om aktivitet som etter landbruksfaglig skjønn skal betegnes som jordbruksvirksomhet og kan gis produksjonstilskudd. Her er det i Landbruksdepartementets høringsnotat til forskriften anført at begrepet vanlig jordbruksproduksjon skal være dynamisk og kunne fange opp samfunnsendringer over tid.

Vi kan ikke se noen vektige grunner til at jordbruksproduksjon i jordlovens forstand, i utgangspunktet, skal underlegges noen annen forståelse enn det som er en alminnelig språklig og faglig/næringspolitisk oppfatning.

At veksthusproduksjon i pottes/kar/matter/bed etc foregår i særskilte og avgrensede dyrkingsmedia kommer etter vårt syn ikke i konflikt med jordlovens § 9 der det heter at dyrkbar jord ikke må disponeres slik at den ikke blir brukbar for matproduksjon i fremtiden. Selv om det til dels er vanlig å anlegge en del støpte ganger og lignende i et veksthus, så blir matjordlaget intakt og kan med få tiltak dyrkes som åker når veksthuset blir fjernet. Eventuelt vil det med forholdsvis enkle tiltak kunne dyrkes direkte i jorda i veksthuset.

Det samme gjelder ved planteskoleproduksjon av karplanter, der anlagte bed kan fjernes.

Veksthusproduksjon er den mest intensive og produktive formen for jordbruk som kan drives i Norge. Avlingene i slik produksjon er for de aller fleste aktuelle vekster mye større enn det som kan oppnås på friland - og det kan dyrkes hele året. I en avstengingssituasjon eller lignende, med reduserte muligheter for matimport, kan veksthusareal der det dyrkes grønnsaker mv, gi større matproduksjon enn om det ble dyrket på friland på samme areal.

I en eventuell avstengingssituasjon kan det også være rasjonelt at matproduksjon i veksthus finner sted i nærheten av store befolkningssentra som gir kort vei til markedet – det vil si i områder der det er mest tenkelig at det etableres jordvernområder etter nye bestemmelser i jordloven.

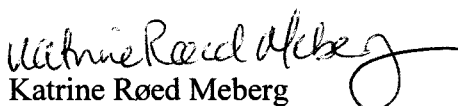
Det betyr at det kan være samfunnsmessig gunstig at moderne og effektiv veksthusproduksjon, der det dyrkes i andre vekstmedia enn jordgrunnen, kan foregå i jordvernområdene. En effektiv veksthusproduksjon gir som nevnt langt større avkastning enn frilandsdyrking, selv om det dyrkes i den beste matjord som tenkes kan.

*

Oppsummert så mener vi at ordlyden i ny § 14 i jordloven bør omarbeides slik at begrepet jordbruksproduksjon ikke "defineres" i selve lovteksten, men at tolkningen angis i nærmere retningslinjer, eller lignende, til loven. Og forståelsen av jordbruksproduksjon i forhold til jordloven bør være identisk med dagens faglige og næringspolitisk terminologi – dvs at moderne veksthusproduksjon og planteskoleproduksjon er omfattet.

En slik alminnelig faglig/næringspolitisk forståelse av begrepet jordbruksproduksjon vil bety at veksthusproduksjon og karplanteproduksjon i plantekoler kan drives i jordvernområder – og ut i fra det som er nevnt ovenfor mener vi det vil være samfunnsmessig gunstig.

Med vennlig hilsen

Katrine Røed Meberg
generalsekretær

Jon Laugen
konsulent